

Nagys. Szabó András ig. urnak
Kossuth-utca

Székely Közélet

Politikai, közgazdasági és társadalmi újság

Előfizetési árak:

Egész évre 100 leu, félre 50 leu, negyedévre 25 leu.

Egyes szám ára 2 leu.

Felelős szerkesztő:

TOMPA LÁSZLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Bulevardul Regele Ferdinand (Kossuth-utca) 14. sz.

Telefonszám: 34.

Megjelenik minden vasárnap.

JEGYZET.

Már Jorga is a székelység külső eredete kérdésének megvitatói sorába lépett. Egy külföldi lapban bocsátott közre egy fantasztikus és merész és ingatag feltevésekre épített elméletet arról a kérdéssel, melyet ilyen elméleti és kétes értékű vitával már annyiszor megbolygattak meg újra elhatároltak. Ez az elméleti vita kétes értékű főképpen azért, mert teljes hitelességű adatokkal ma egyik állítás éppogy nem igazolható, mint annak az ellenkezője. Ezzel szemben azonban ott van a reális, a mai és a megállapítható történeti multba messze visszamenő bizonyosság, hogy mi, székelyek, itt mindnyájan magyarul érzünk, magyarul beszélünk, s magyaroknak valljuk magunkat. Viszont Jorgának is ismerjük nagy tudását, erős képességeit és a magyarságvá kisebbséggel szemben tanúsított erős elfogultságait. Kétségtelen, hogy most sem az objektív, elfogulatlan tudományos kutatás szelleme vezette e kérdés felvetésénél. Divide et impera, — okoz megosztást, szakítsd szét az együttes erőket és uralkodjál felettük, — régi ravasz politikai rendszereknek ez volt a titkos jelezése. Ugy látszik, e jelező a vezető román politikai tényezőktől ma sem idegen!

Május.

Borongós, szeles és időnként esős időjárás előzte meg a kikelet, az élet e jelentős ünnepét. Május 1 én reggel a májusi fák is csak szórványosan jelenhettek meg: nem kedvezett az idő, hogy a tavasznak legjobban örvendő bátalság, az esti, vagy éjjeli órákban zöld ággal megrakodva elhozza a tavasz e kedves szimbólumát szive választottjának. S valóban, ha a valóság ünnepeket állít az emberi lélek finomítására, az emberi méltóság fennmaradására: úgy az ébredés, a természet újraéledésének is méltó öröme ünnepe május elseje.

Természetes, hogy minden gondolatunk a haladás, a kultúra fejlettségének elgondolásánál a multba száll vissza, s összehasonlításával átveli a mult és jelen közé eső időt.

Azt az időt gondoljuk el, mikor a hatalom s vele a tőke nem jó szemmel nézte a munkásság szervezkedését, s nem azt sem, hogy éppen május elsejét választotta a dolgozó nép ünnepeül. Időközben azonban sokféle szenvedésen ment át az emberiség, különösen itt Európában, s éppen a világháború folytán. A fizikai munkásság sorai rohamosan erősödtek, a fejmunkások, világszerte, nagy tömegben való csatlakozása által, s így a dolgozó nép sorsa világkérdéssé alakult ki, amellyel számolni kell. A hatalmak kezelői józan átgondolással kezdik belátni ezt, s e józan belátás vezérli politikájukat is. Ennek frap-

pánsul szembeálló jele, hogy a hatalom ma már azzal foglalkozik, hogy a régen gyanakvással, majdnem: ellen-szenvesen nézett májusi ünnepet a nemzetek ünnepévé tegye.

Igazán érző embernek lehetetlen, hogy meghatottan és rokonszenven ne gondoljon arra az időre vissza, mikor a napi 24 órából néha 16 órát is kellett a munkásnak dologban töltenie. Hogy jutott kellő idő a nyugvásra, a szellemi művelődésre is a fennmaradt 8 órai időből? Lehet-e emberi meleg érzéssel nem gondolni a nagyvárosi munkás életére, mikor dermesztő téli időben a hatalmas gyárak sippja már a kora reggeli órákba belesikongott, s a munkásnak a munkaszalhoz kellett állnia? A gyártól messze lakónak olyankor kellett felkelnie, mikor más még javában aludt nyugalmas meleg ágyában; ilyenkor a pöröly már javában dolgozott.

Az emberi méltóság a munkás emberben is megvan és emberhez méltóan akar érvényesülni. A fizikai munka mellett a testi nyugalomra, szellemi képzésre is kell az idő. Hosszas, nehéz harcok eredménye a 8 órai munkaidő. És hogyan vált be? Ma már intelligens munkásokat láthatunk, akik nem doronggal zörgetik az alkotmány kapuit, de szellemi vitákkal védik igazukat.

Május elsején, de általában az év bármely szakán könnyű átsiklania annak, ki vagyona révén könnyen csinálhat télen is tavaszt. Málház, hajóra vagy vonatra ül; s kész nyáron a tél; télen a nyár! Nápoly... Osz-tende... Svájj! A munkásnak azonban a műhelyben, a munkaszerszám mellett kell a tavaszért dolgoznia, a testvériesen élő emberiség tavaszáért, melyben a vallás és az állam egyéb ünnepei sorában, minden ellen-szenven nélküli teljes elismertséggel foglalhat helyet a munkásság ünnepe is, s ez lesz a munka igazi diadala! (—)

A siklói kettős tragédiát,

amelyről már mult számunkban megemlékeztünk, az elmúlt szombaton a helyszínén megjelent bizottság immár teljesen felderítette, s annak részletei a következők:

Özv. Pál Mihályné siklói lakosnak egyetlen leánya, az alig 18 éves Pál Etelka az egész környéken híres modoráról, úgy, hogy nem is volt csoda, ha a fiau legényei közül többen is óhajtották a szépséges hajadon kegyeit elnyerni. A szerencse Demeter Márton 24 éves, hasonlóan szép s egészséges ifjúnak kedvezett, aki ki is jelentette, hogy ő csak a szép Pál Etelkát akarja feleségül; vagy senkit. A módosabb fiau szülei azonban nem ragyon voltak megelégedve fiuk választásával, miért is a fiau, hogy szülei idegenkedését legyőzze, rávette a lányt, hogy már az esküvő előtt költözzék fel a fiau szüleihez, amiáltal a fiau remélte, hogy a szépséges és kellemes modoru lány-
sikerülmi fog a szülok ellenállását megtörni.

De nem úgy történt. Mert a lány hiába lakott ott 3 hétig a fiau szüleinél, hiába voltak kitűzve a község-házán a házassulandók tábláján, a mult héten egyszerre csak betoppan a szép Etelka Gáffy András községi jegyző irodájába s panaszkodva, de mégis határozottan mondja:

— Vegyen ki minket a jegyző úr a tábláról, mert én nem lehetek a Demeter Marci felesége.

— Na ne okoskodj, lelkem, — vi gasztalja a jegyző, — hiszen ma holnap megesküsztek, hiszen Marci derék, szép szál legény, meg aztán hiszen...

— Igen, de én nem igen szeretem a Marci természetét, de meg nem is tudok s nem is akarok ott lakni, ahol nem szívesen látanak.

Hiába volt a jegyző minden vi gasztalása, békítése, a mult csütörtökön a fiatalok elhatározták, hogy szétválának, még mielőtt megesküdték volna.

Még az nap délelőtt vissza is költöztette a fiau szép menyasszonyát az anyjához:

— „Szekérrel vittem el, szekérrel hoztam vissza, itt van” s azt hitte, hogy ezzel a szépséges indult szerelmi regény félbe maradt, vagy talán be is fejeződött. Csakhamar kitért azonban, hogy a regénynek igen szomorú folytatása következett.

A szerelmes legénynek ugyania seholsem volt nyugta egésznap, hiába keresett a munkában szórakozást, hiába kerülte a Pál Etelkák háza tájékát, este felé mégiscsak azon vette magát észre, hogy ismét szép menyasszonyánál van s kérieli őt, hogy menjen vissza hozzá. De minden hiába!

A további tragikus eseményeket megkapóan egyszerű szavakkal meséli el a megtört szívű anya Voszka dr. államügyésznek:

— Jaj lelkem, nagyságos törvénybíró uram, nagy eset ez, roppant nagy eset, de szerettiben csinálta. Én már éppen le akartam feküdni, ugyanabban a szobában, ahol a fiatalok osztozkodtak. Még azt hallám, amikor Marci azt kérdezte a lányomtól, hogy csak azt mond meg, hogy szeretsz e, s a lányom azt mondá, hogy: nem, mire Marci mondá: na, csak ezt akartam tudni. De még ezután sokáig osztozkodtak, úgy, hogy én meg se vártam a további szót, álmos is voltam, elaludtam. Éjjel a sötétben egyszerre csak arra ébredtem fel, hogy az ajtó nyílik és csapódik, kérdem, hogy ki az, nem szól senki. Szólítottam a lányomat, az se szól, de valami csuf zajt hallottam, mintha valami bugyogna. Rosszat sejtve odamegyek a lányom ágyához, s fel akarom kelteni, szólítom „Édes lányom miért nem szólsz”? Átölelem, valami meleget érzek a kezemen, ingemen, mellemen, ijedve futok az udvarra, hát Uramisten, csupa vér a kezem, ingem. Szaladok a szom-

szédbe lakó községi bírósághoz, segítségért, s mire világot gyujtunk, látjuk, hogy szegény egyetlen lányom vérbe fekszik, a nyaka teljesen el van vágva s már meg is halt. „Oh én szép lányom, meggyilkoltak téged,” s zokogva mutatja, hol fekszik a meggyilkolt.

S a bizottság tényleg vértöcsében találja a szép lányt, a kinek a nyakát egész a csontig átmetszette a tettes valami éles késsel, vagy bicskával. Szabó dr. vizsgálóbíró a tanukat hallgatja ki, O.bán dr. és Hartwig dr. orvosszakértők pedig a boncolást készítik elő, amikor megjön a csendőrnagy s jelenti az államügyésznek, hogy a tettes a községtől mintegy 5 kilométer távolságban az erdőben egy nagy fára felakasztotta magát.

A törvény szigorú urainak már nem sok kutatni valójuk van, már világos, úgy van, ahogy a szerencsétlen édesánya az egész bűnügyet találóan jellemezte két szóval: „szerettiben csinálta”.

Csak felülnek kocsiakra s kimennek a másik helyszínére, a hol gyönyörű szép tisztás közepén, egy egyedül álló nagy fára felakasztva találják a Demeter Márton holttestét. Az orvosszakértők boncolás után megállapították az „önakasztást”, s a mikor az államügyész rendelkezése az öngyilkos zaebeit átkutatják, hogy vajjon nem maradt-e benne valami levél, vagy irás, ami a bűnügyet megvilágítaná, nem találnak semmi irást, csak egy fényképet, a meggyilkolt menyasszony fényképét.

Kell-e ennél bővebb magyarázat?

Az etédi nagyharangról.

A fenti címmel kaptuk az alábbi tudósítást „öreg Gagyhy Lajos” bátyántól, akinek és tekintélyes adományának köszönhető jó nagy részben, hogy községében a mult hónapban egy szép új harang felavatható volt. A tudósítást, lehetőség szerint, a maga eredetiségében adjuk, tanulság okából s hogy jobban kitűnjék belőle maga a nevezetes, kemény öreg székely sajtáságos gondolkozása, eszejárása:

Még élénk emlékezetben tartom most is, 75 éves életkoromban azt az esetet, melyet még, mint fiatal serdülő legényecske hallottam nagyatyám: Gagyhy Sámueltól, ki 1871 évben, 92 éves korában halt el. Az eset rövid kivonata még a háború részére elrekvirált és a most, április hó 13-án, virágvasárnapján felezentelt nagyharangra is ráöntetett. Nagyatyám, ki a fejedelm korszaka idejében Kolozsvárra járt, mint székely nemes a márkálisokra s ki székeli táblabíró (assesor) volt, be-szélte a következőket:

Mikor azon etédi templom-tornyot építeni kellett, 2 hétig kéregettem; a Nyárad mellett hordoztam az átalvetőt a vállamon. Ugyanis az 1794 évben egy Péter Istvánné nevezetű asszony éppen szeptember 8-án konyeret akart sütni, azonban a szomszéd asszonyok figyelmeztették: ne süssön, mert ma

ünnepe, kisasszonynapja. Erre azt felelte: óh, amíg a kisasszony a haját megpácolja, addig a kenyeret kiszedem a kemencéből. Sajnos, egy szélvész a kemence tüzeit elsodorta és 110 gazda épülete mellett az akkori harangok, templom és tornya leégtek.

Csak a harangok leolvadt és meghűlt ércserepeiből öntetett és elrekvirált díszes nagyharang, melynek helyébe csak most sikerült hosszú vajúdasok után egy elég szép harangot beszerezni, mely a fent említett időben fel is szenteltetett a nagytiszteletű eszperes ur megbízottja és a vidéki lelkesek közreműködésével. Én több öreg társaimmal és az ók akaratóból sürgettem a keblű ref. tanácsot, hogy díszes tornyunkba szerezzünk, mint más, még nálunknál gyengébbek is, harangot — de elhallgattak. ... Én azonban még a „Székely Közélet“-nek is megírtam az esetet — mert: szükség van a harangra, hogy az Istenhez közelebb juthassunk, annál is inkább, mert: bűnösödjünk. Igénytelen soraim le lettek közölve a „Sz. K.“-be azon jóváhagyással, hogy: igaza van az öreg Nagy Lajos bátyáknak, mert: bűnösödjünk!

Azonban minden dologgal szemben voltak és vannak ellenszenvező egyéniségek. Én is megkaptam a harang árába adott 120,000 leu hozzájárulási összegért a vádat, különféle ellenszenvenességet, több embertől is, hogy még maradhatott volna, meg, hogy mért nem szereztük be akkor, mikor olcsó volt; s honnan vegyük elé azon sok pénzt? ... most az egy harang is elég lett volna, stb. stb.

Eszembe jutott az az eset, midőn Tisza Kálmán magyar miniszterelnök keresztül vitte volt a dohánymonopóliumot. A jó pipás emberek eltemették a pipáikat, szivarikat: nem színek oly drága dohányt, szidták is Tiszát és mi volt a Tisza miniszterelnök válasza: szidjatok, csak szivarozzatok. Én is azt mondom: szidjatok, csak harangozzatok. És még meg is toldom azzal: minden halandó ember, akibe lélek és szív van: Isten, vallás és haza iránt kellő szeretettel és hálás tisztelettel tartozik!

Etéd, 1924 április 19.

Öreg Nagy Lajos.

U. i. Az etédi templom és tornya 1794 től 1801-ig épült, melyben mind csak lapos kő van rakva, de egyetlen téglá sincsen.

A Turistaság szervezése.

Nem győzzük eléggé dicsérni a „Hargita Testező Egylet“ amaz elhatározását, hogy végre kezébe vette a testezés egyik legfontosabb és legnépszerűbb ágának, a turistaságnak intenzív művelését. A Hargita e célból az elmúlt kedden egy népes választmányi gyűlést tartott, amelyen nemcsak a választmányi tagok, hanem a turistaság iránt érdeklődők is szép számban jelentek meg.

Az ülést Kiss István, a Hargita elnöke nyitotta meg, szép szavakkal fejtegetve a turistaság szervezésének fontosságát. A labdarúgásra vonatkozó ügyek megvitatása és elintézése után Voszka István dr. alelnöknek adta át a szót a turistaság szervezése körüli terveinek előterjesztésére. Voszka dr. a turistaság lényegének ismertetése után, nagy tetszés között fejtegette, hogy milyen szükséges minden eredményes munkához a szervezés: organizáció, az a valami, ami lehetővé teszi, hogy a sokak aka-

rata és sokak munkája ne forgácsolódjék szét, hanem egy bizonyos cél felé vezetve, eredményt hozzon létre, s elérje a kitűzött célt. Majd előterjesztette a 10 pontban megszövegezett „Házi szabályok“-at, amelyek könnyen érthető és világos stílusban körvonalazzák a teendőket, valamint a kirándulásokban résztvevő község és a vezetők kötelezségeit. A „Házi szabályzat“ egyhangú elfogadása után a választmány a turista osztály vezetésével Voszka István dr-t bizta meg, akinek szakismeretei és lelkes agilitása kétségkívül garantálják a turistaságnak megyénkben leendő felvirágzását. A Turista Osztály választmányába a következők választottak be: Dienesch Hugó dr., Peltzer Vilmos dr., Halmágyi Samu, Pillich Lajos és Ungváry Alajos. Ezután Voszka dr. még bejelentette, hogy a Turista Osztály már a legközelebbi vasárnap megkezdheti a társas kirándulásokat, s hogy a közeljövőben „Turista Kalauz“ címen egy, a turistatudnivalók legnagyobb részét felölelő ismertető füzetet fog kiadni, amelyet a tanuló ifjúság részére félfőn óhajtaná rendelkezésre bocsátani (szegényebb sorú jó tanulóknak ingyen), miért is 500 leu támogatás megszavazását kéri. Erre azonban nem volt szükség, mivel Ács Lajos dr. a „Banca Generală“ részéről 300 leu, Pollák Béla pedig 200 leu ajánlott fel a célra, a gyűlés lelkes eljenzése között. Végül Kiss István elnök mondott ismételt hálás köszönetet Voszka dr.-nak nagy értékű kezdeményező tevékenységéért.

SPORT.

Hargita—Olimpia 2:1 (1:1).

Az egész brassói sportkerület által lázas érdeklődéssel várt Hargita—Olimpia mérkőzés a sokaktól annyira áhított, megérdemelt Hargita-győzelemmel végződött. A Hargita végre egyszer újra megmutatta, hogy dacára annak, hogy legjobb játékosait az egész bajnoki szezon alatt nélkülözni kénytelen, még mindig az a félelmetes ellenfél, amellyel a legjobb csapatnak is számolni kell. Az egész ország sportjában óriási meglepetést okozó győzelem főképpen a határtalan lelkesedéssel dolgozó Hargita-csapat nagy győzmi akarásában leli magyarázatát. A mérkőzés majdnem állandó Hargita-főlény jegyében folyik le, a fedezetek állandóan tömök labdával a csatárokat, kiket Binder I. mindekit magával ragadó kitartással visz ujjabb és ujjabb rohamra az Olimpia kapuja ellen. Az első félidőben az Olimpia is szorongatja a Hargita kapuját, de a negyedik percben Kürschner által közvetlen közelről rugott védhetetlen sarokgoalon kívül más eredményt, a hátrédek és Löbl mindent mentő munkája folytán, elérni nem tudnak. A Hargita a 38 percben Binder I. 20 méteres szabadrugásából ritkán látott gyönyörű goalal egyenlít s félidő után még két goalt rug, melyek közül az egyiket a bíró — teljesen tévesen — nem ítéli meg.

Dicséretre méltó és példátmutató volt az Olimpia csapatának ugy a mérkőzés alatti, mint utáni magatartása. Dacára annak, hogy a Hargita győzelme az Olimpiának a bajnokságába került, a legfegyelmetesebb és legsportszerűbb magatartást tanúsította. Legjobb emberei From hátrvéd, Kürschner és a jobbszélső. A Hargitából különösen kitűnt Löbl és Binder Gyula, de a többiek is tudásuk legjavát nyuj-

tották. Szabó, egyetlen tévedését — a Hargita szabályszerű góljának meg nem ítélését — leszámítva, jól bíraskodott. A fogadtatás ugy az Olimpia, mint a község részéről mintaszerű volt.

Halló turisták!

A „Hargita Turista Osztálya“ f. hó 4 én (vasárnap) társas kirándulást rendez a Rez-tetőre. Gyülekezés a Kökereszt téren (Str. Principesa Maria). Indulás d. u. 2 órakor. Visszaérkezés este 8 óra körül. Gyaloglási idő: 3 óra (sétaszerű gyaloglással). A kiránduláson vendégek is résztvehetnek, olyanok, kik nem tagjai a „Hargita“-nak. A kirándulást vezeti: *Halmágyi Samu* igazgató.

A Turista-osztály Vezetősége.

A község tájékoztatására a fenti hirdetéshez még hozzá tesszük, hogy a Turista-osztály mindeu-kori kirándulásain hölgyek és gyermekek is résztvehetnek; természetesen, csak akkor, ha képeseknek érzik magukat a hirdetésekben előre közölt gyaloglási teljesítményre, amelyben mindig menet és jövet is belefoglalatik. Vagyis a résztvevő kiránduláson csak azok vegyenek részt, akik a d. u. 2 től este 8 ig terjedő időben a 3 órai kényelmes gyaloglást kibírják. A pihenők és a nagy szünet beosztásáról s egyáltalán a kirándulás szakszerű vezetéséről a hirdetésben megnevezett választmányi tag gondoskodik, akinek a kirándulást illető utasításait a résztvevők (vendégek is) minden ellemondás nélkül követni tartoznak. Ajánlatos, hogy minden résztvevő esőköpenyvet, vagy felöltőt vigyen magával. Esernyőt, vagy pláne napernyőt vinni nem szokás. Épp ugy fölösleges, sőt a turistaság céljával egyenes ellentétben áll, nagyobb mennyiségű alkoholt, vagy 6—8 fogásos uzsonnának a kicipelése, mert a turistakirándulás nem majális. Egy egyszerű oszonna, s a borivók részére 1—2 fröcc-höz szükséges könnyű bor, 1 málnaszörp, vagy tiszta forrásvíz jobban kielégíti az embert, s egészségesebb, mint egy lucullusi lakoma, s a mértéktelen alkoholizációt. Mindezekre vonatkozólag a közeljövőben egy tájékoztató füzetet adunk ki, amelyre már előre is felhívjuk az érdeklődők figyelmét. Végül még megemlítjük, hogy a társas turista kirándulás nem műsoros estély, miért is a résztvevőket kérjük, sziveskedjenek az indulási helyen pontosan megjelenni, mert könnyen megtörténhetik, hogy a 20—30 perccel később jövők már senkit sem találnak az indulási helyen. Különben is az igazi turista egyik legszebb erénye: a pontoság.

HIREK.

Május 3.

Uj lelkész Bordoson. Mózes Mihály unitárius lelkészt Bordosra nevezte ki a püspök, köteletségévé téve, hogy a lelkési teendőket Bözöd-ujfaluban is végeznie kell.

Halálozás. Szász Dénes április hó 26-ikán, 20 éves korában, városunkban elhalt. Nagy részvét mellett temették.

Uj fürdőigazgató Homoródon. Amint értesülünk, a tulajdonos község képviselőtestülete legutóbb Pihár Gábor nyug. állomásfőnököt hívta meg Homoród-fürdő igazgatói állására. Ez ügyben f. hó 2 án értekezletet is tartottak, néhány villatulajdonos bevonásával, s azon széleskörű eszmecsere folyt a fürdő teljesen jó karba hozásáról, az olcsó fuvarbiztosításáról, nemkülönben a kifogás-

talán élelmezés, állandó zene, a postahivatal visszaállítására és több közérdeklő ügy felől. Miután Pihár Gábor közéleti munkásságáról, tevékenységéről régóta ismerjük, bizunk ez esetben is emez Istentől megáldott, páratlan fekvésű fürdőnek az ó szorgalma által való fellendítésében.

Rozik Károly kolozsvári konzervatóriumi igazgató, celloművész, máris nagy érdeklődéssel várt, 10-iki hangversenye a ref. kollégium imatermében a következő, rendkívül érdekes és nívós programmal fog lefolyni: 1. Volkmann: Koncert (a). 2. Schubert: Arpeggion-Szonáta: I. Allegro moderato, II. Adagio, III. Allegretto. 3. a) Popper: Andacht. b) Drigo: Szerenád c) Sarasate—R-zik: Zigeunerweisen. 4. Csájkovszky: Rokoko variációk. — Itt említhetjük meg azt is, hogy a multkor közölt helyárakban némi változásnak kellett történni, mert a művész az eddig élvezett 16% os adókedvezményét továbbra is nem tudta megtartani, így tehát ő is 32 százalékot kénytelen fizetni. Ennek pótlásául a rendez helyek ára tehát 25+8 leu lesz, a diákjegyoké pedig 10 leu. Ez a csekély külsőbővlet azonban azokat, akik maguknak egy magas nívóju zenei élvezetet akarnak megszerezni, s a művész kiváló képességeit ismerik, bizonyára nem fogja az estélytől távol tartani.

Ügyvédi kamarai közgyűlés. Volt április hó 28-ikán, városunkban, Jodál Gábor dr. kamarai elnök elnöklése alatt. Ez első kamarai közgyűlés több szokásos belső kamarai (számadási, stb.) ügyet tárgyalt le s azon a vidéki ügyvédek közül is számosan jelen voltak. Ezt az alkalmat felhasználva az ügyvédek és tekintélyes részben a bírák is, a Bukarest szálloda éttermében barátságos közös ebédre jöttek össze, melyen a jó konyha és kiszolgálás késő estig tartotta együtt a megjelenteket. Zaigmondovicsék bora és előzőkeny kiszolgálása jó hangulatot teremtett s főképpen ennek volt köszönhető a — sok felköszöntő is!

A filharmonikusok jövő heti próbaprogramja: hétfő: sopran, alt, szerda: tenor, basszus, csütörtök: zenekar. péntek: osezénekkar.

Papválasztás. Az erdővidéki ref. egyházmegyéhez tartozó székelymuzsnai ref. egyházközségben — Bedő Ödön eltávozása folytán — április 28 án volt a papválasztás. A hívek egyhangulag Szabó Károly gyerőmonostori rendes lelkészt választották meg, az ottani ref. énekező-tanító testvérét. Ritka eset, hogy két testvér tisztessémelelye iránt ennyire megnyilvánuljon a közbizalom. A családi érdekből Szászsebesre eltávozott lelkészt éppolyan fájdalmas érzéssel bocsátották el szerettei hivi, mint a minő szép reménnyel várják körükbe az ujjonnan választott lelkészt. Mindez csak dicséretére válik a székelymuzsnai ref. híveknek.

A felnőtt leányok kongregációja elhatározta, hogy a Védasszonyának tiszteletére szentelt május hónapot nagyobb ünnepélyességgel üli meg. Evégből a hónap minden szombatján a plébánia templomban testületileg jelennek meg a tagok, annak fényét énekükkel emelni fogják és utána a gimnáziumban műsoros gyűlést tartanak. A szombati májusi ajtatevességek és az azt követő diszgyűlések beszédeit Kossy István tanár, a kongregáció prézeze fogja tartani.

Győződjék meg, hogy a **Salamon Béla**

rőfős üzletében vásárolhat legolcsóbban. Állandóan raktáron vannak: batisztok, zephirek, creponok, molinók, sifonok, férfiszövetek. A nálam eszközölt vásárlással minden vevő szép összeget takarít meg.

Tisztelettel: **SALAMON BÉLA**

Strada Principesa Elisabeta (v. Bethlen-utca) Imreh Domokos dr. házában.

As Oltárogyűlés választmánya folyó hó 4-én, vasárnap d. n. 3/4 óra körül az irgalmas nővérek zárdájában gyűlést tart. A gyűlés tárgya új tagok felvétele. A választmányi tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

Uj harang-beszerezés. A helybeli református egyház is mozgalmat indított új harangok beszerzésére. Egyelőre, önkéntes adományokat gyűjtnek a nemes célra. Az egyház felkéri minden tagját, hogy kegyes adományaikkal tegyék lehetővé az új harangok beszerzését. Az adományok elfogadásával: *Becsek Aladár, Szigethy Dénes és Gellérd Lajos* urak vannak megbízva.

Köszönet részvétért. Mind azoknak, a kik kedves halottunk, *Szász Dénes* temetésén megjelenni s fájdalommat részvétükkel enyhíteni szivesek voltak, fogadják ezuton is hálás köszönetünket. *A gyászoló család.*

A filharmonikusok közgyűlése. Április hó 27-ikén délután 4 órai kezdettel tartotta meg harmadik évi rendes közgyűlést az Odorheiu-i Székelyudvarhelyi Filharmonikus Társaság. A nagy számban megjelenő tagokat *Voszka István dr.* üdvözölte megnyitó beszédében, majd *Filó Ferenc dr.* titkár tette meg jelentését a legutóbbi év eseményeiről. A jelentés filharmonikus társaságunk rohamos fejlődését, szellemi és anyagi téren való további meg erősödését igazolja. Míg a társaságunk 2 esztendői működés után nem volt egyetlen örökös tagja sem, az elmult esztendő folyamán tizenhatan léptek be az örökös tagok sorába, a pártoló tagok száma pedig meghaladja a 300-at. A jelentés megemlékezik továbbá a társaság által rendezett 3 nagyszabású hangverseny sikeréről, melyekről az egész erdélyi sajtó is teljes elismeréssel emlékezett meg. A rendes hangversenyeken kívül a társaság szalon- és kamarazene, valamint énekszámokkal igen sok estély műsorát emelte. A tagsági díjakból, valamint a hangversenyek jövedelméből nemcsak a rendes kiadások nyertek fedezetet, hanem sikerült a társaságunk vagyonát különösen nagyértékű hangszerekkel is gyarapítani. A pénztáros és szertárosok jelentései után több folyó ügyet intézett el a közgyűlés, végül pedig *Tamás Albert* korábbi vezetése mellett megejtette a tisztikar megválasztását, az alapszabályokban előírt titkos szavazás után a következő eredménnyel: elnök: *Voszka István dr.*, alelnökök: *Khell István és Nagy János*, jegyző: *Kenyeres László*. (Karmester, titkár, pénztáros és szertárosok megválasztása a választmányi hatáskörébe tartozik.) Választmányi tagok: a) a működő énekkari tagok sorából: *Bálint József dr., Rájk Sándor, Benkó József, Tamás Elemér, Keszler Albert, Lőrincz Kálmán, Lőrincz Teréz, Benkó Józsefné, Rájk Ersei, Balázs Elvira, Domszky Istvánné, Jáoky Mária*, b) a pártoló tagok sorából: *Tamás Albert, Jodál Gábor drné, Tompa Lászlóné, Haáz F. Rezső, Glósz Miksa dr., Forró Gézáné, Ungváry Alajos*. Az újonnan megválasztottak nevében *Voszka István dr.* elnök köszönte meg a bizalmat és kifejezte adva ama reményének, hogy öntudatos és odaadó munkálkodással sikerülni fog a társaságunk továbbra is a kijelölt uton haladnia kitűzött célja felé, az esti órákig elhúzódott lelkes közgyűlést befejeztette.

Azokat a róm. kath. híveket, akik az egyházi járulékot még nem fizették be, figyelmezteti a járulékokat beszedő bizottság, hogy ezen kötelességüknek 15 nap lefolyása alatt annál is inkább tegyenek eleget, mert ellenkező esetben az 1959—1924 számú miniszteri rendelet értelmében a hátrálékosok névsorát kénytelen lesz

a bizottság a közigazgatási hatóságoknak átadni a hátrálékok behajtása végett.

As állampolgárok összeírása. A kormány nemrég adta ki az állampolgárságról szóló törvény végrehajtási utasítását. A törvény az állampolgárokat háromféle csoportba sorozza. Az elsőbe azok tartoznak, akik itt laknak és 1918 december 1-én községi illetőséggel bírtak; a másodikba azok tartoznak, akik az egyesülés idején a régi királyságban laktak, de községi illetőségük itt volt, a harmadik kategóriába pedig azok, akik szülői jogon igénylik a román állampolgárságot, akik az egyesülés idején nem laktak a mai Románia területén, de viszont itt lako szülőktől és itt születtek. Elvesztették a román állampolgárságot azok, akik 1924 február 24-ig más állampolgárságot optáltak, vagy lemondtak a román állampolgárságról. Ilyeneknek tekintendők még azok, akik egy másik államban szavazati jogot gyakoroltak, akik egy más államban közhivatalt vállaltak, vagy beléptek a hadseregbe és akik repatriálási nyilatkozatot tettek. Az állampolgárságot városokra nézve a polgármester, falvakra nézve pedig a főszolgabíró állapítja meg. Ugy a városban, mint a falvakban 30 napon belül kellene elkészíteni a román állampolgárok névjegyzékét. Az elkészített névjegyzék ellen azok, akiknek kifogásuk van valamely személy beírása vagy törlése miatt, a kifüggesztéstől számított 40 napon belül felelkezéssel élhetnek. A felelkezések felett az illetékes iteltábláknál alakult bizottság dönt. A táblai határozat ellen a kézbesítéstől számított 20 napon belül a semmitő székhez panasszal lehet fordulni. Akik nem az illetőségük helyén laknak, kötelesek 1924 május 27-ig az állam polgárság bizonyítására alkalmas okirataikat és kérvényüket városokban a polgármesternek, falvakban pedig a főszolgabírónak átadni, kik ezeket az illetőségi hely polgármesteréhez, illetőleg főszolgabírához eljuttatják. A végrehajtási utasításban, a mint máris kiderült, sok hézag és hiány van, sok esetre, akadályra nem számít, úgy, hogy a hatóságok e miatt a legtöbb helyen az eljárást meg sem kezdték, bizonytalanságban vannak. Városunkból is — főképpen az ez ügy körüli kérdések tisztázása céljából — *Negrufiu* polgármester ma Bukarestbe utazott.

Gallért mos, fényez SCHMITZ
Odorheiu—Székelyudvarhely.

Több panaszt hallottunk egy idő óta amiatt, hogy az arra illetékes vállalkozó a városi úrszékek kitakarítását elhanyagolja, s hetek, hónapok óta történt bejelentéseknek sincs eredménye. E közegészségügyi szempontból el nem hanyagolható ügyben érdeklődünk, s illetékes helyen azt a meggyőződést szereztük, hogy a vállalkozó a panaszokra valóban sok okot adott s e miatt a városi tanács őt a múlt napokban meg is büntette. Különböző akadályokkal s főképpen a katonaság által követelt sok munkájával védekezett, de egyuttal kötelezte magát, hogy új lovakat vesz s ezután a polgári lakosság bejelentéseit is sürgősen elintézi.

Vásári fufang. Különbös módon jutott *Bokor Ferenc* itteni lakos a legutóbbi kereszteri vásáron egy drága tehénhez. A barompiacra ugyanis egy ismeretlen ember lépett hozzá, arra kérve őt, hogy vásároljon meg az ő számára egy neki nagyon tetsző pirostarka tehén, melyet a borjával együtt, egy asszony a közelben árult. Ő ugyanis, mondta az idegen, eleget vitázott már az asszonnal, de az többet már vele sehogy sem alkuzik. *Bokor* a neki megmutatott tehénre aztán alkudozói is kezdett és az idegen által enged-

lyezett legmagasabb áron, jó drágán, azt meg is vásárolta. Ki is fizette a sajátjából. Mikor azonban a tehén megbízójának át akarta adni, azt sehol sem találta. Eltűnt az asszony is a pénzrel. Valószínűleg előre összehesztettek, talán házasításra is voltak, akik így abartak borjas tehénükön magas áron tulajdoni. Még nehezebb teszi az esetet az, hogy a marhalevél sem a legutóbbi tulajdonos nevére volt kiállítva, hanem olyanra, aki a tehén már két héttel ezelőtt eladta, anélkül, hogy az átírást szabályzerősen teljesítették volna. Így a csalók feltalálása még nagyobb feladat elé állította a rendőrhatalóságot, amely *Bokor* feljelentése alapján, a furcsa ügyben nyomoz.

x A legjobb bérmaajándék a Veress Ernő-féle: Erdélyi imádságos könyv. Kapható a plebánián és *Soha Aladárnál*.

KÖZGAZDASÁG.

A hátunk mögé tettük áprilist is, a szépséges, a szertelenség hónapját. „Egyszer fázott, máskor lánggal égett” — „hét tél, hét nyár” volt az egész hónap, most forrón tüzött le a nap, hogy a következő órában hőpelyhek szállingózzanak a levegőben s aztán megdördülven az ég, nyári zivatar nyomán lett jégverés s a sziromba hajtó virágbimbók sárba hullása.

A tavaszi munkálatokat nagyban hátráltatta a kedvezőtlen időjárás s ma, májusba hajolván, ott vagyunk, hogy tavaszi munkánk csak részben van elvégezve s kétséges, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt, egyhamar elvégezhettük-e? Május különben nem jó jelek mellett mutatkozott be, hűvös, szeles, borús az időjárás. Fánk alig virágnak s legelőink nem kínálnak elég élelmet az állatoknak s aztán a gazdák a tavalyi takarmányért oly követeléseket állítanak föl, hogy megvételük szinte lehetetlen.

A Székelykeresztúron május 1-én tartani szokott tavaszi állatvásár némi reménységet hozott a már elcsüggedt gazdák számára. A vásáron nagyobb volt a vételkezd s így nagyszámú átírás történt.

A gabonapiac árai: a buza 90—95, rozs 80—82, árpa 80—82, zab 50—55, törökbuza 76—80, burgonya 26—30 leu volt vékánként.

Egy 11 soros, egészen jó karban levő vetőgép, valamint egy teljesen jó vastengelyű lószeker eladó.

Lucerna mag, tiszta, arankamentes, az udvarhelyi Hangya Szövetkezetnél még kapható. V—á.

Kiadó: a Könyvnyomda Résszvénytársaság
Odorheiu (Székelyudvarhely)

Nagy üzlethelyiség, magazinnal, f. évi június hó 1-re kiadó. Sings, bőr, termény-, butor- és gépüzletnek alkalmas. Értekezhetni: *Koláth Lajos* tulajdonossal Str. Prințul Mircea (Petőfi utca) 13 szám alatt.

Martinuşon (Homoródszentmárton) egy jó forgalmu korcsmaheiyiség, mely áll 4 szoba, pince és melléképületekből, örök áron eladó. Értekezni lehet: *Farkas Ferenc* molnár-nál, Martinuş (H-szentmárton).

Értesítés.

A nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozom, hogy a

Szejke-fürdő

f. évi május hó 4-ével kezdődőleg megnyílt. Társaskocsi-járat f. hó 4-ével kezdődőleg egyelőre délutánonként 1 órától estig — az Ernst féle cukrászdától közlekedik.

Későbbben pedig délelőtt is fog közlekedni. A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradok tisztelettel:

Cs. Nagy József.

Sohse törje a fejét,

mert olcsón a legujabb divat szerint készíttethet izlésesen:

racco öltöny	650 leuért
felöltöt	600 "
raglánt	600 "
mosóöltöny	500 "
lüzster kab. mellényt	500 "
külön nadrágot	150 "
külön mellényt	140 "
angol bretseet, fűzőet	180 "

Tisztviselők 15% kedvezményben részesülnek, ha e hirdetésre hivatkoznak.

SZENTES szabónál

Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth u.) 31. Javitást, vasalást eszközölk.

Csak most jövök rá arra a kézenfekvő tényre:

LÖBLTÖL raglánt
kell vegyek a tavaszi időnyre!

Értesítjük a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy üzleteinkben csakis

aradi Neumann-féle

lisztek tartunk, melyek minősége felülmulhatatlan.

Fiókküzetünkben állandóan kapható kukorica és korpa, nagyobb vételnél házhoz szállítjuk. — Minden igyekezetünk oda irányul, hogy többi cikkeinknek árai versenyképesek legyenek és a m. t. vevőkör teljes bizalmát kiérdemelljük. Főüzlet: Bul. Regele Ferdinand (v. Kossuth-u.) 31. Fiókküzet: Strada Principesa Elisabeta (v. Bethlen-utca) 12. sz.

Tisztelettel:

Bodrogi és Hirsch.

Bámulatos

nagy raktár van mindenféle modern háló-, ebéd- és más szobaberendezésekből. Bárminő kárpitos munkát csinosan, gyorsan és pontosan készít a közismert:

Balázs Károly

butorgyáros-cég Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand 27 szám alatt.

Ugyanott egy 12 lóerős magánjáró cséplő-garnitúra is üzempépes állapotban eladó.

DREHER-Haggenmacher

nagyváradai sörgyár Rt. gyártmányainak Odorheiuvármegye területén kizárólagos egyedüli főraktára:

RÖSLER KÁROLY-nál.

Figyelmeztetem a tisztelt vásárló közönséget, hogy
**kiválóan finom gyapjuszövetek
és hozzávaló béllések érkeztek**

és feltűnő olcsón kerülnek eladásra.

Férfi- és gyermeksapkák, kész raglánok a leg-
finomabb kivitelben nagy választékban kaphatók **Löbl R. Odorheiu, Bul. Reg.**
Ferd 25. (v. Kossuth-u.)

BERSON

BERSON gummisarkot és gummitalpat erősítessen cipészével cipőjére, mert nemcsak pénzt takarít meg, hanem egyúttal kiméli lábát és cipőjét.

Dela primăria oraşului cu consiliu
Odorheiu.

Nr. 13-924. conf.

Publicaţiune.

Se aduce la cunoştinţă celor interesaţi, că consiliul de revizie al clasei anului 1925 va opera pentru oraşul Odorheiu în ziua de 23 Junie a. c. în localul prefecturii.

Hirdetmény.

Közbíráé tétetik, hogy a katonai felmentő felülvizsgáló bizottság f. évi június 23-án Odorheiu városban fog működni a vármegyeház épületében.
Odorheiu, la 2 Mai 1924.

Primăria oraşului.

Eladó ingóságok:

A Str. Gen. Neculcea (Budvár-utca) 1. sz. a sörgyári telken f. május hó 11-én a. u. 2 órakor szabad kézből nyilvános árverésen eladtnak a volt sörgyár felszereléséhez tartozott ingóságok, u. m.: sörrshordók, sörgépek, cecefakádák, gummicsövek, vas vízvezetősövek, csapok, tüzelők, 50000 drb téglá, pár vagon terméskő, ócska-vasak és egyéb, kézműveseknek és iparosoknak használható szerszámok. Az érdeklődők tisztelettel meghívtnak.

Értesítés!

Van szerencsém a helyi és vidéki n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy

■ **férfi szabó-üzletemet** ■

a mai kor kívánalmainak megfelelően átalakítottam. Állandó raktár és nagy választék **valódi angol szövetekben.**

Készíték: férfi és női kabátokat, zakó és szakot öltönyöket, legmodernebb szabás szerint. Elsőrendű munka! Szolid árak!

Tiszviselőknék 10% árkedvezmény.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását, illő tisztelettel:

RENDI PÉTER

férfi szabó, Odorheiu.

Vidéki megrendeléseket, próba nélkül is, teljesítek.

Méhek kaptárral és üres kaptárak eladók: Str. Mihai Viteazul (v. Király u.) 32 sz. alatt.

Mielőtt vásárlását megtenné:

tekintse meg árraktárunkat, ahol tavaszi újdonságok, divat férfi és női szövetek, kartonok, epongek, zseftek, grenadinok, férfi-kalapok, ingek stb. nagy választékban kaphatók.

Zimmerman férfi ruhaszövetek lerakata

Disztemetkezési vállalat,

a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben eszközöltetnek.
Tisztelettel:

Barcsay & Esztegár.

Mindenkinek érdekében áll meggyőződni áruimról,

mert külföldi előnyös összeköttetésem révén és jó valuta fedezésem alapján jóval olcsóbban tudom adni áruimat a napi árnál:

145 cm. gyapju férfi szövetek	200-tól
135 cm. gyapju gabardien divat színekben	360 tól
100 cm. gabardien divat színekben	120-tól
75 cm. mosó és színtartó voá'ok	38 tól
78 cm. 1-a mosott schifonok	40 tól
100 cm. divatickk és kockás epongek	95 tól
75 cm. selyem fényű divatos batiztok	39 tól
stb. stb.	

Győződjék meg mindenki áruim olcsóságáról, mert aki nálam vásárol, legkevesebb 10%-ot takarít meg.

Tisztelettel:

Szenkovits János utóda.

2412-924. adm.

Hirdetmény.

A városi tanács közbíráé teszi, hogy a sétatéri kioszk 1924 évi május hó 10-én 10 órakor a polgármester-helyettesnél tartandó nyilvános árverésen bére fog adatni.

Árverési feltételek ugyanott megtekinthetők.

Odorheiu, 1924 május 2.

A városi tanács.

Vendéglőmben a mai naptól kezdve a közkezdelt **BÜRGER-féle magasfoku**

"Imperator" sört

mérem ki. Ez a sör a külföldi sörökkel szemben minden tekintetben versenyképes.

Tisztelettel:

Ferenczy Károly

vendéglőn.

Méhek eladása. Egy jó család kaptárral 550 leuért kapható Pál Albert tanítónál Zetea-Zetelaka.

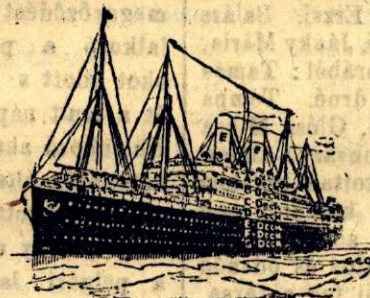
BYRON LINE LONDON

M. EMBIRICOS & Co.

Bucureşti, Strada Paris I.

Constanţa direkt New-York

a legnagyobb tengerentuli luxusgőzösökkel, amelyek Constanţa kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireus és Palermó

érintésével direkt New-Yorkba. Átszállás és vesztégzár nélkül. Az utazás tartama tizenhat nap tengerentuli gőzösökkel.

„CONSTANTINOPLE” 25.000 tonnás, „BYRON” 22.000 tonnás, „THEMISTOCLES” 18.000 tonnás.

Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-al olcsóbb és lebben fizetendő. — Összes előirt okmányokat az utlevéllel és 4 aláírt fényképpel beküldve, a regisztrálást és az amerikai vizum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármely információt szívesen megadunk.

M. EMBIRICOS & Co.,

Bucureşti, Strada Paris No. 1.

MOST JUT AZ ESZEMBE,

hogy a legkényesebb ízlést is kielégítő, mindenféle

arany- és ezüst ékszerek, alpacca disztárgyak, zseb-, fali- és ébresztő-órák, jegy-gyűrűk, szemüvegek

Iszákovits Bernát

órász, ékszerész és látszerész nagyvárosi stílusban ujonnan berendezett dús raktárában :
Odorheiu, Bul. Reg. Ferdinand (v. Kossuth-utca) 20 sz. alatt

■ a legelőnyösebb árban, előzékeny és pontos kiszolgálás mellett kaphatók. ■

Elvállal minden e szakmához tartozó javításokat. Aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron vásárol.

Meggyőződhetett már afelől, hogy legolcsóbban

HIRSCH

divatüzletében vásárolhat, ahol a legnagyobb választék van különféle férfi és női szövetekben, vásznakban, zefflikben, kretonokban, harisnyákban, férfi kalapokban és minden más divatickekben.

